

M A G Y A R K U R I R.

*Bécs, Pénteken, Július 30-dikán, 1824.**Nagy Britannia és Irlandia.*

A' Király f. h. 14d megérkezett Windsorba, hol a' királyi palotának megújításához hozzá kezdettek.

Ugyan az említett napon Londonba Febr. 22dikéig terjedő Calcuttai levelek érkezének, mellyekből azt látjuk, hogy az anglus seregek, és a' Birmanok között az ellenségeskedések elkezdődtek. Ezen nép együtt fogja a' dolgot az Asamesekkel. Által jöven a' Bertiki szorossokon, a' Bickramponei térségen terülének-el. Két osztály az Anglusok' fekvését akará körülkeríteni.

A' Sandwich szigetek' Királya csak 48 óráig élt felesége halála után, f. h. 14d meghalálózván. Midőn az előtt való nap Doctor Leyt látná ágya felé közelíteni, ezt kezénél fogta 's így szólott hozzá a' maganyelvén: „Meg halok, úgy érzem.“ Erre Pokinak a' Formányzójának felesége a' Király feje alá tevé karját, míg maga Poki és több szigeti Fejedelmeknek lábait tartották. Közbejövén a' Nagy-Admirális, haldokló Fejedelmének látására könnyözönbe merült. Végre más nap reggel valami négy óra tájban, így szólott a' Király gyenge hangon: „Isten veletek mindnyájatokkal; én meghalok, én boldog vagyok!“ 's ezután csak hamar ki is adta lelkét. A' körülötte volt Indusok vigasztalhatatlanok. Szir Tierny felbontatván a' Király' testét, azt mondja, hogy illy kora kimúlását bizonyos tudó-fekély okozta. De bár minémű nyavalyában holt légyen is meg, a' mindenkor körülötte lévő személyek azt

állítják, hogy Tamehamea Király, feleségének halála után, mindegyre azt sóhajtott hogy azzal egy jobb világban kívánna újra egyesülni: és hogy mindég rosszabbul rosszabbul lett. Ez a' Fejedelem, életének legszebb virágjában lévő deli férfiú volt. Önn határozásánál fogva, teste, a' Sandwich szigetekre fog vitetni. A' holttest egészen mezítelen hagyatván, pargamenhez hasonló erős viaszos vászonba takartatott, 's ezzel fehér selyem köntös vonatott reá, azon felül pedig ismét kék selyem ruha. Így tétetett-ki a' paradé-ágyra. A' Király' és Királyné' halálokról Sandwich szigetére az első Miniszternek egy hajó fogja megvinni a' tudósítást, melly oda öt hónap alatt juthat-el. A' megholt Király' kíséretéhez tartozó előkelőbb személyek többnyire mind betegek.

Nagy Britanniában 1821-ben azon házak száma mellyekben laknak ment 2 millió 429,630-ra, azoké mellyekben nem laknak 82,364-re, az építés félben lévőké 21,676-ra, öszveséggel 2 millió 553,673-ra. A' szántó-vető familiák' száma volt 978,656; a' Fabrikásoké és Kereskedőké 1 millió 350,239; más egyéb foglalatosságból előké 612,488. A' férfi lakos 7 millió 137,018-ra, a' fehér nép 7 millió 254.613-ra ment. Irlandiának népességét vetették 7 millióra. A' többi apróbb anglus szigeteken lakik 89,508 lélek. Következésképen a' Britannia szigeteknek egész népessége 21 millió 481,139 lélekre telik. — A' népesség 1801-től 1811-ig 14 1/2, 1811-től 1821-ig pedig 18 Procenttel nevedett.

A' Courier így szól Júl. 10d: „Né-
 mely reggeli Ujság-levelek Morier Úrnak
 Mexicóba küldtetéséről emlékeztvén, ezen
 körülállásból mindenféle fantasta véleke-
 déseket következtetnek. Az igaz hogy Mo-
 rier Úr Mexicóba fog menni, hanem csak
 Biztosúl, és semmi más módon nem.

Az ismeretes spanyol Generális Alava
 több más spanyol szökevényekkel együtt
 Gibráltárból Londonba megérkezett.

Brightonban mostanában egy indus
 Seborvos és Fűvész tartózkodik, ki bizo-
 nyos indiai gőzferedővel, mellyet Scham-
 pongnak nevez, igen nevezetes orvoslaso-
 kat teszen. A' legmegrögzöttebb betegsé-
 gek is, különösen a' bénaság, görcs, csúz
 mind engednek az ő mesterségének, ha az
 ezekben sinlődő négy vagy hat hétig a'
 szerint ol pontosan ezen feredőkkel, a'
 mint ő megrendeli. Így gyógyúlt-meg, a'
 mint mondják, Marquis Cornwallis' leánya,
 ki esztendő olta sántított, 's bizonyos Cod-
 well kisaszszony, kit ezelőtt tíz esztendő-
 vel ütött-meg a' szél. Ezen új Aescula-
 piusnak a' neve Sa-ke-din Mohammed.

Spanyol Ország.

Gróf d' Espanna az Arragoniai Fő-
 Kapitány közelebbről egy Proclamatiót bo-
 csátott-ki, mellyben így szól: „A' Libe-
 ralisok azt hirlelik, hogy a' mi Királyunk
 nincsen a' maga szabadságában, 's valami
 elegyes Constitutiót akarnak tőle kicsikar-
 ni, továbbá, hogy a' szövetséges Armada
 a' pártütést védelmezi. Vakmerő oktanok!
 Minémű okokat hozhatnak ők fel illy ne-
 vetséges állításaiknak védelmezésekre. A'
 mi Királyunk körül vagyon vétetve a' ma-
 ga Minisztereitől, és Európai minden Ha-
 talmasságainak Követeitől, kik azon igye-
 keznek, hogy mindegyik Státusnak függet-
 lenségét fentarthassák, 's egyik Hatalmas-
 ságnak a' másokra nézve való nagy befolya-
 sást meggátolhassák. Látjuk hogy a' ki-

rályi széket spanyol Gárda vette-körül,
 mellynek vitézségét mind hűsége, mind
 előbbeni magaviselete mutatja; mindenféle
 számos fegyveres Royalistákból álló sere-
 gek VII Ferdinánd Monarchiájának érde-
 mes védelmezőji.... Azt reménylik ők (a'
 Liberálisok) hogy a' Király le fog tenni
 Népeinek boldogságáról, és az ő nagysá-
 gára meghívantató jussairól, 's a' koronát,
 mellyet az Isten tett fejébe, másokkal fog-
 ja megosztani. De vallyon minémű cse-
 lekedeten lehet illy reménységeket fundal-
 ni? Látjuk hogy a' Monarchiának minden
 Státusai törvényes királyi pálcza alatt, 's
 régi törvényeinek, 's királyi rendszabása-
 ink teljes erejekben vagynak; tartomá-
 nyaink ismét mind megnyerték hajdani pri-
 vilégiumaikat, mellyeket a' pártütés eltö-
 rölt. Mellyik Fejedelem az Európában, ki
 VII Ferdinándnál a' mi Urunknál inkább
 örizkedhessen azon veszedelmes újítások-
 tól és Igazgatásbeli theoriaktól, mellyek
 egyik Népnak sem szolgálnak javára? So-
 ha sem szükséges az a' familiák' boldog-
 ságára, hogy az atya fijaival, 's a' Király
 jobbágyaival megoszszák jussaikat, mellye-
 ket nekik magoknak egyedül adott az Is-
 ten. Avagy elfelejtették e ezek, mit köszön-
 hetünk mi a' francia Armadának? Ki ra-
 gadta-ki a' pártütés' kezei közül Sz. Sebes-
 tyént, Pamplonát, Corunnát, Figuerast,
 Barcelonát, Leridát, és Tarragonát? ki
 győzedelmeskedett a' Bidassoának, Ebró-
 nak és Tajónak partjainál, Valenciában,
 Grenadában, Galiciában, Estremadurában,
 és Andalusiában? ki döntötte-le vérének
 áldozatjával a' Trocadero' bástyáit? Ki
 meri kétségbe hozni azon dicsőséget, mel-
 lyet szerzének magoknak a' felséges fran-
 czia kir. Herczeg Generalissimus, az ő
 vitéz Generálisai, és az ő fényes Armadá-
 ja, segítettvén a' bátor francia ifjuságtól,
 melly a' Szanti-Pedrii kikötőben XIV La-
 jos zászlójának dicsőségét, olly nemeslelkű-
 leg megtartotta? Ki állította helyre ismét

a' vallást, 's kinek köszönhetjük azon nyugodalmat, mellyel élünk? Ki mérézli kétségbehozni a' franczia Ármadának ezen dicsőséget? Ennek ti, Arragoniaiak, velem együtt tanúji valátok; 's annyi virtusoktól tiszteleteteket meg nem vonhattátok. A' franczia vitézek, kik a' veszedelmekben bátrak, szánakozók és nagylelkűek egyszer mind azok iránt, kiket meggyőzött vitézségek. Jutalmokul a' Spanyoloknak haladatosságokat és áldásokat fogják ők magokkal vinni, midőn majd visszatérnek Hazájokba, melly őket kitárt karokkal várja. Ti, derék Arragoniaiak! nem fogjátok magatokat elesábíttatni engedni, a' szakadás lelkének gonosz sugallásai által. A' gonoszságnak Geniusa, melly közöttünk le vagyon kötözve, nem kezd többé semmit a' királyi szék, és az oltár ellen. Mi Royalisták vagyunk, 's készek intézeteinknek védelmezésekre. Royalisták vagyunk, mert velünk tartanak minden nemesen gondolkozók, 's következésképen a' spanyol Nemzetnek nagyobb része. Hogy ha a' Királynak a' mi Urunknak tetszeni fog engemet a' magános életnek gyönyörűségeire visszaszólítani, legkedvesebb leszen nálam annak emlékezete, hogy a' ti szerencsésekre és nyugodalmatokra nézve valamit tehettem, 's ez leszen legédesebb gyümölcse minden szolgálataimnak. Akkor is valamint ma, egybekapcsolom kívánságaimat a' hűséges és bátor Arragoniaiakéval, 's velek így fogok felkiáltani: „Eljen az Isten' kegyelméből törvényes Király!“ Saragossa, Ápr. 26d 1824 Don Carlos d' Espanna.

Júl. 17d telegraphusi jelentés által Bayonnéból következő Madriti tudósítás közöltetik f. h. 14dikéről: A' Madriti Udvarnál lévő franczia kir. Nagykövet a' külső Miniszter Ő Excljához: „Gróf Ofaliától éppen most vétetett-el a' Külső Miniszter-ség, melly ideig óráig a' Tengeri Minisz-

ternek Salazar Úrnak adatott-által. Gróf Ofalia' tisztséget Zea-Bermudez Úr, a' Londoni Udvarnál lévő spanyol kir. Nagykövet fogja bétölteni.“

Spanyol Amerika.

Egy Columbiái levél, melly Carthagénában Május' 24d költ, nem csak azt megerősíti, hogy a' Perui Köztársaság' Elölülője Gróf Torre-Tagle a' királyi zászlók alá általment, hanem még azt is állítja, hogy Bolívarnak visszavonulása után Peruban sok helyeken, nevezetesen Quayquilben is, a' hol Bolívar hajóra akart ülni, lázadások történtek a' királyi ügy mellett.

Londonban alkalmasint közönségesen kezdik hinni, hogy Yturbide nem egyenesen Mexicóba, hanem New-Orleansba vezetett, hol barátaitól újabb tudósításokat fog találni. A' mint hallik, ötet három Mexicói Papok, kik között egy Püspök is vagyon, lovalták-fel leginkább mostani újabb szándékára.

A' British-Monitor Júl. 12d következő cikkelyt közöl: „Jelenvaló hétnék folytában száma nélkül való tudósításokat vevénk Amérikából. Hogy Límát és Callaót a' spanyol kir. seregek újra elfoglalák, abba többé semmi kétség; és a' nélkül hogy Bolivárt (a' Gaceta de Madrit, és az Etoile szerint) egész Carthagenaig megfuttatnánk, Truxillóban akkori helyheztesében meghagyván ötet, még is bizonyos hogy ő 300 (ánglus) mértföldnyi földet vesztett, miolta Límából kiüzetett, és hogy igen kétséges állapotban vagyon. Mert Cantarac egyenesen neki tart. Laserna a' Vice-Király pedig nagy screggel fekszik Cuzcóban: melly szerint Bolívar legokosabban tenné, ha Quayquilben hajóra ülvén, Columbiába visszamenne. — Emlékezhetnek reá Olvasójink, hogy mi soha sem jövedtünk jó véget a' Bolívar Perui Expeditiójának; 's még a' mult Decemberben már

azt állítottuk, hogy Límai Consulunk Rowcroft Úr, protestálás mellett való el nem fogadtatással fog visszaküldtetni. Hogy mi ebben nem hibáztunk, az újabb tudósításokból megtetszik. — Azt állították hogy az Amérikaiak nem szívelhetnék a Spanyolokat; nekünk pedig úgy látszik, hogy Límának, egy olly városnak elfoglaltatása, mellyben a' népesség 100,000 lélekből áll, 's benne az Insurgensek' őrizete 2000 emberre ment, úgy látszik, mondom, hogy ezen fő-városnak spanyol Generális Canterac által lett elfoglaltatása, kinek nem volt több 4000 emberénél, hatóság bizonyosság arra nézve, hogy a' lakosok éppen nem olly gyűlölséggel viseltetnek a' Spanyolok iránt, mint a' hogy reájok költötték. — Ha van valami a' fellázadott tartományokban, a' mi a' népnek nem tetszik, az éppen a' tetszőnek hirdetett fellázadás. Mire valók ezen Dictátorok, 's ezen erőszakos rendszabások, ha Spanyol Ország ellen az egész nép úgyis ellenséges indulattal viseltetnék? Világos dolog, hogy mind Peruban mind Mexicóban félelmes párt dolgozik a' függetlenség ellen. A' mi Perut illeti, ott a' Függetlenek elvesztették a' játékot. — Midőn az újabb tudósítások útnak indítottak, még akkor azon spanyol líneahajó, mellyen vagyon az újonnan kineveztetett Kormányzó Arias, egy bébizonyított ügyességű férfiú, meg nem érkezett. Ezen kívül még Peruban több hajókat várnak Spanyol Országból pénzzel és hadi szerekkel. — A' mi már Mexicót illeti, arra nézve semmi kétségünk benne, hogy ott, mihelyt Yturbide megjelenik, azonnal tökéletesen vége a' köztársasági Igazgatásnak. Azon szoros ismeretünknel fogva, mellyeket az ottani hatalmasoktól vettünk, reájok alkalmaztathatjuk egy francia Irónak ezen kifejezését: „Őkérés előtt megrothadának.“ Az a' szabadság, mellyben az ezen tartományokbeliek élnek, hasonló az Algiriak' szabadságához hol az-

zal egyedül csak a' Dey él. Azt tesszük fel kérdésben a' fellázadott tartományok lakosainak, vallyon merészelnének e avagy egy sort is írni mostani Igazgatások ellen? A' független Író, Bolívar alatt szint' olly veszedelmeknek vagyon kitétetve, mint akármellyik Basa alatt. — Hanem bár melly roszúl álljanak is különben az Insurgenseknek dolgaik, még is reájok nézve másképen bánni lehetetlen volt, mint a' hogy Canning Úr cselekedett. Spanyol Amerika függetlenségének annyi fanaticus pártfogóji vagynak Angliában, hogy egy anglus Miniszter a' szélesen kiterjesztett vélekedésnek valamennyiben engedni tartozott. De ha ugyan az a' Canning Úr többet tegyen, mintsem tett az új Köztársaságok' függetlenségének megismerésére nézve, ha t. i. magát elszédíttetni megengedte volna, vallyon nem erősen bánná e majd ezen lépését, ha az az eset adná-elé magát, hogy Spanyol Ország a' fellázadott tartományokat újra hatalma alá hódíthatná? Az említett Miniszter olly módon viselé azonban magát, hogy véleményitől becsülettel elállhat abban az esetben, ha Spanyol Ország, Amérikában győzedelmet venne.“

A' Gaceta de Madrid f. h. 8da' Buenos Ayresi-Árgusnak Mártz. 8d költ darabjából közli elsőben azon versengésről szóló tudósítást, melly spanyol-Generális Olaneta, és Gen. Las-Heras között történt (Ezen tudósításban Las-Heras Meghatalmazottnak neveztetik Peruban a' tiszti-hivataloknál; de hogy ki hatalmazta legyen meg, az nem említettik). Olaneta, a' mint tudva vagyon, midőn Patriota Generális Lanzának üzéséből Saltába Jan. 2od visszatért, Las-Herastól, a' Kormányzótól 38,000 Piasztért kívánt, de ez csupán 10,000-et ajánlott, 's látván hogy mind ő maga mind a' Constitúcióval tartó Katona-tisztek sértegetésekkel illetetnének Olaneta seregének részéről, a' pénzverő épületbe vette magát. Itten Olaneta őtet megtámadta, capitulálás-

ra kényszerítette, 's egyedül életéért vállalt kezességet; azzal egy Archondo nevezetű kivándorlott embert nevezett-ki Potosii Kormányzónak. (Ebből úgy látszik hogy Las-Heras Portosinak is Kormányzója vala) Ezután egy 500 emberből álló Battalion Las-Herastól általment Olanetához, ki mind ezen történeteket, Potosiban költ Proclamatiójánál fogva, közhírré tette. „Ezek ollyas meglelt dolgok, így kiált-fel a' Gaceta, mellyek által a' Londoni, Courirnak, 's a' Párizsi Constitutionnelnek meséjiek megczáfolhatók. Az említett Ujság-levelek azon vagynak, hogy Lasernának, Canteracnak, Valdeznek, és többeknek hőstetteiket eltagadják, avagy formájokból kivetkeztessék, 's míg ezek előtt a' Columbiai Armada, mint a' füst elenyészett, a' nevezett Ujság-levelek azt merészlették állítani, hogy az említett Generálisok nem csak a' függetlenséget megismerék, hanem még magokat a' félénk és vérszomjúzó Bolívarnak is alacsonyul alája veték. Végre ezen szavakkal fejezi beszédét a' Gaceta: „Egy szavahihe-tő ember, ki Új-Spanyol Országot beúttazta, azt állítja, hogy Tehuantpecnek egész vidéke a' Király részére nyilatkozta-ki magát. Az egész déli tengerpartnak lakosai, hasonló gondolattal vagynak. 'S ezen tudósításokkal egyeznek Havannából érkezett jelentéseinek is. Rincon elküldetett a' végre hogy Oaxaca tartományát bírná reá a' Mexicói Igazgatásnak megismerésére; de őtet feltartóztaták, 's kinyilatkozták előtte, hogy efféle javaslásról tudni sem akarnak. Jalapában egy új Congressusnak formálása; a' Vera-Cruz városa és a' St. Juan de Uluai kastély' Kormányzója között munkába vett alkudozások; 's végre Yturbidének közelgetése, nagy történetekhez készítik az embereket.“

Török Birodalom.

Az Oesterreichischer Beobachter, Konstantinápolyból Jul. 14dikéről ezt írja:

„A' Kapudan Basának egy Tisztje, ki ide tegnap érkezett-meg, azt a' tudósítást hozá a' Portának hogy az említett Nagy-Admirális Ipsara szigetén erőt vett. Előlegesen annyit lehet tudni, hogy az ezen Expedicio' alkalmatosságával elfoglalt ágyúknak, ércz és kő taraczkoknak száma valami 200-ra tétethetik; az elfoglalt különféle nemű hajók pedig 100-nál többre mehetnek; utóbbiak között 28 olly karban van, hogy a' török hajós-sereget, annak száguldozásaiban azonnal követheti. Három Korvét, melly még nem egészen kész, a' hajó készítő helyen találtatott. — A' Kapudan-Basa, minekelőtte megtámadta volna az Ipsarabelieket, nekik teljes köz-bocsánatot engedett, 's ezért csupán a' pártütés né-melly indítójinak kiadattatásokat kívánta, és hogy a' fellázadás előtt szokásban volt főre vetett adót, esztendő' elteltével, fizetnék-meg. — Ipsarát elfoglalván a' Kapudan-Basa, Samos szigete felé fordult.“

Éjszak-Amérikai egyesült Státusok.

Éjszak-Amérikai levelek szerint az Előülőségre candidáltattak: Adams, Crawford, Jakson, és Clay Urak. A' mint a' voksokhoz előre hozzávethetni, Crawford és Clay Urak körül fog leginkább forogni a' kérdés.

Jóniai Szigetek' egyesült Státusai.

A' Corfuban felállított Universitás Május' 29d innepi módon felszenteltetett. Az Universitás Cancellarius, Gróf Guilford, úgy szintén minden Professorok tiszti forma-ruhában jelenének-meg ezen innepi pompán. Köntössök egészen a' régi mód szerint készült, ugyanis Tunicát és Chlamist viselének, 's saru helyett régi szabású fűzött lábbelit, 's kalap avagy süveg helyt, fejek a' szerint vala keresztül kötve, a' mint a' görög képfaragók az ő

Nemzetekbeli Philosophusaiknak álló-képeiket faragák. Illy módon állott-bé a' nevezett napon reggeli 9 órakor a' pompa-rend az Universitas' nagy palotájába. Előment három Herold, kik között a' közép-ső a' Minerva képével ékesített akadémiai pálczát vitte; ezeket követék a' Professzorok öszveséggel, kik után ment az Universitas' Cancellarius. Ezeket benn a' palotában várták már, az e' végre meghatalmazott Nagy Britanniai Igazgatásbeli királyi Biztos, a' Senatus, a' helybeli tisztihivatalok, számos előkelő személyekkel és Dámákkal egyetemben. Itten a' Cancellarius, a' célhoz alkalmaztatott békőszöntő beszéd alatt borostyán-ágakat osztott-ki a' jelenlévők között, 's meghívta a' gyülekezetet a' szent helyre a' Mindenhatónak való áldozat végett. Ezzel mindnyájan a' templomba mentek, hol a' Metropolitana a' Te Deumot elénekelvén, kérte az Istent imádságában, hogy öntené-ki a' bölcseségnek lelkét a' mostan fundáltatott Universitasra, 's adna annak állandó megmaradást. Délben a' Cancellarius, az Universitas könyvtárának rendelt helyen fényes ebédet adott, mellyre száznál több vendégek valának hivatalosok.

Francia Ország.

St. Clouban f. h. 16d különféle módokon ülték-meg sz. Henrik innepét, melly egyszersmind a' Bordeauxi ifjú Herczegnek is nevenapja.

Generális Lafayette és a' fija f. h. 13d a' Cadmus nevezetű postahajón Havreból az Éjszak-Amériikai egyesült Státusok felé útnak indulának. Gen. Lafayette, a' mint tudva vagyon, nem fogadta-el az Éjszak-Amériikai egyesült Státusok részéről nekie ezen végre ajánltatott hajót.

Az aszszonyi nemetillető klastromokra nézve tétetett törvényjavaslásnak a' Pairek' Kamarájában történt visszavételésé-

ről, ezt tartja egy Párizsi levél f. h. 17d: „A' Pairek' Kamarájában azon törvényjavaslás felett tartott tanácskozás, mellyet az Igazgatás elsőben terjesztett ezen Kamara elébe, és a' melly az aszszonyi egyházi intézetek' teljes megváltoztatásáról szóllott, a' Közönséget nem kedvésbé foglalatostoktata. Ezen új törvényjavaslásnál fogva az vétetett irányzatba, hogy az aszszony klastromokat könnyebben fellehessen állítani, 's jövedelmekkel megfundálni; 's ehezképest eltörölni azon törvényt, melly szerint az efféle intézetek eddigelé birtokokat szerzhetének. Ezen javaslásnál fogva mind ezen jussok jövendőben csupán királyi határozások által adattak volna. Nem maradt-el ez alkalmatossággal annak felfejtgetése, minémű hasznokat tesznek ezen aszszony-klastromok, minthogy annak tagjai különösen a' leány ifjúság' nevelésével, melly a' fő városokon kívül annyira elszokott mellőztetni, és a' betegeknek ápolgatásával foglalatostokodnak. De ezek mellett Státus-jussbeli kérdések is fordultak-elő, mellyeket a' Pairek éppen más szempontból tekintettek. A' Státus, mondának ők, nem fundálhatja adományokkal az efféle intézeteket. Ha azért birtokra akarnának szert tenni, vagy vásárlás által szerznék azt meg, vagy mások hagynának nekik végrendelés, vagy ajándékképen fekvő jószágokat. Ezt pedig a' törvényhozásnak meg kell gátolni. Mellyért is előjáró meghatalmaztatás nélkül, efféle intézeteknek birtok szerzhetés nem engedtehetik. Az Igazgatásnak helyreállításaián 1817-ben pedig egy törvény azt rendeli, hogy az efféle intézeteknek, a' birtok szerzhetésre egyedül a' törvényhozó tisztihivataloknak három osztályai adhatnak hatalmat; de a' mellynek végrehajtása az Igazgatásra bízattatik. Az Igazgatás ezen törvénynek visszavételése mellett volt, 's a' Belső Miniszter azt szinte úgy adta-elő, mint a' királyi elsőségi jussokba való avatkozást.

Ezzel a' szoros értelemben való Royalisták egy vélekedésben valának, mellyért is a' legszélső jobb oldal semmi ellenvetést sem tett. Sőt némelly előkelők ezen részen p. o. Montmorency Herczeg, ez ügyben a' Miniszter partjára is állottak. De ellenben hevesen megtámadták ezen szándékot némelly, a' Pairek' Kamarájában ülő hajdani Miniszterek, u. m. Lainé, Pasquier, Roy, és mások. Ezelhez csatolák magokat nem csak a' liberális Pairek, kik mindennemű egyházi intézeteknek új felállításokat ártalmasoknak tartanak, hanem több független Pairek is, kik különben gyakran egy értelemben vagynak a' Miniszterekkel, hanem a' Kamara jussaira szorosán felvigyáznak, 's ezek között Gróf Lally-Tolendal az új törvényjavaslás ellen erősen kikelt. Ha azonban a' Miniszterek némelly, az Opposio' részéről tett ajánltatásokban megegyezzenek, úgy a' nevezett javaslat alkalmasint törvényé vált volna; hanem azt nem cselekedvén, kevés többséggel visszavetett, bárha a' szélső jobb oldal mellette volt is."

Vice Admiralis Báró Duperré a' Trident nevezetű líneahajón Brestből elevezett; az Amphytrite, Vestale, Nymphe, Armide nevű Fregátok, és a' Fauvette nevet viselő Goelett követik. Contra-Admirális Báró Roussin az Amphytritén szegezé-ki vitorláját. Az Amazon Fregát, mellyre szállítatott az első línea seregsapat, haladék nélkül ezen osztályhoz fogja magát csatolni, mellyel egyesülnek majd Cadix alatt a' Szanti-Pedri nevezetű línea-hajó, mellyen, a' mint tudhatni, Contra-Admirális Báró Desrotours szegezé-ki vitorláját, és Venus, Hermione, Thetis Fregátok, a' Diana, Pomona Kervetek, a' Zebra Brigg, és a' la Dauphinoise Goelet. Melly 15 hajók két hónap alatt, eleinte Cadix és az Azorai szigetek között, azután a' földközi tengeren fognak hadi gyakorlásokat tenni,

's azzal Sept. vége felé Toulonnál fogják lehányi vasmacskaikat.

A' Quotidienne jelenti, hogy a' Toulonsei Cardinalis Erseknek levelét, ezen Praelatusnak kívánságára, ki neki Előfizetője, iktatá-bé Ujságába.

A' mint a' Memorial-Bordelais mondja, Herczeg Szan-Carlos nem fogadta-el a' Navarrai Vice-Királyságot, 's jöllehet a' Párizsi Követségtől megfosztatott, még is az a' szándéka hogy ezen fő-városban fog maradni, mint a' Luccai kir. Herczeg' Minisztere.

Generális Ballesteros Cadixból f. h. 7d Rochefortba megérkezett.

A' Deputátusok Kamarájának Júl. 17d tartott ülésében, midőn a' Coloniákról volt szó, Benjamin-Constant Úr említést tett 41 színes Colonistáknak a' franczia-nyugot-indiai Martinique nevezetű Coloniában lett elfogattatásokról és számkivettésekről. Ezen szerencsétleneknek az volt minden vétkek, hogy egy időszaki könyvet, melly a' Coloniákbeli színes embereknek környülállásairól szóllott 's Franciaországban minden akadály nélkül kinyomtatott, Coloniájokban közönségessé tettek, és a' spanyol had' alkalmatosságával, a' Királyhoz, egy különben éppen nem kötelőzködő jelentést küldöttek. Ezen vétségékért ők Senegalba való számkivettetésre, 's sokan közülök holtig való gálya-rabságra ítéltettek. A' nevezett szerencsétleneknek nem adtak Ügyvédet, vádlóikat nem állították velek szembe, 's tőlök a' feljebb folyamodást megtagadták. A' reájok hozott ítélet olly keménységgel hajtattott végre, hogy egy, számkivettetésre ítélt 70 esztendő öreg helyett, ki kétségbeesésből a' kútba ölte magát, a' fiját számkivettették. — Ezen utóbbi környülállást az ülésben jelen volt Tengeri-Miniszter merő rágalmazásnak mondotta lenni, az egész dolgot mérsékeltebb módon adta-elő, és azt erősítette, hogy a' nevezett ügyben az Igazga-

tásnak tökéletes igazsága vagyon, és hogy a' törvények szerint cselekedett; azonban az egész ebbeli rendszabásnak egy czimboraság a' fundamentoma, mellyben a' Coloniának említett lakosai részt vevének.

Júl. 2od így ír az Etoile: „A' liberális Ujság-levelek, mellyek szüntelen mindent akarnak tudni, 's a' legtitkosabb alkudozásokba is bé akarnak férkezni, darab idő olta abban törlik a' fejeket, minémű alkudozások folyhatnak a' Praesidens Boyer által Sz. Domingóból Franciaországba küldetett Biztosokkal. — A' Constitutionnel és a' Courier e' részben csupán merész, és nagyrészt fundamentom nélkül való állításokat hirdettek; 's úgy hiszszük hogy az alkudozó felek, nem fogják Ügyvédjeiket és biztosaikat az említett Ujság-levelekben keresni. Annyi igaz hogy két Haiti Biztos vagyon Párizsban, 's egyik közülök a' ki Mulatt, Franciaországban nevedett. Igaz az is, hogy azon személyek között, kik az alkudozásokra nézve megbízattak, egy közönséges tisztviselő is vagyon (Esmandgrad Úr), ki már mászor is viselt hasonló követséget, 's neve minden Colonista előtt becsben vagyon, és a' ki tiszteletre méltó characterénél, 's a' törvényességhez vonzó indulatjánál fogva, és mivel helybeli ismérettel is bír, olyan férfiú, kiben mind a' francia Igazgatásnak, mind azoknak kik ezen alkudozásokban részesek, teljes bizodalnok lehet. Ezen kívül, mind az, a' mit e' dologban még hírlenek, nem egyéb költeménynél. Francia Országának St. Domingo felett való fejedelmi jussa megczáfolhatatlan, mellyet St. Domingónak mostani lépése is eléggé bizonyít. Francia Országot illeti a' törvényes birtok, melly ellen csupán a' tett szerint való birtokot lehet

felhozni. Utóbbi azonban több útakon, módokon elveszhet, de a' törvényes birtok csak annak birtokosának megegyezésével tulajdoníthatatik-el.

*Július 29d a' Státus - papiro-
sainak közép-árrok:*

Státus Kötelező levele 5 p Ctmal Conv. P. 93 11/32
Ugyan az 2 1/2 p Ctmal Sorsvonásos Költsön
1820-ról C. P. Ugyan az 1821 ről 100f. C. P.
Bizonyítás 1821d. Költsönről stert Conv. P.
Bécs Városi Bankó Obligatiók 2 1/2 p Ctmal 51
100 for. C. P. 249 7/8 for. V. Czban. 1 Bnnk Actia
1109 for. C. P. Cs. Arany —

H i r d e t é s.

Az Ápril. 3od meghalálozott Consi-
liarius Kazinczy Dienes Úr' Nagy-Váradi
háza, mellyet a' Megholt ajándékképen Fe-
rencz testvér bátyjának hagyott, ezennel
eladónak hirdettetik. All az a' Püspöki Pa-
lota és a' Lazarétum' épülete között, több
más Úri-lakások' szomszédjában, de a'
3525 quadrát ölnyi telket minden oldalai
felől úczák kerítik. A' ház mind bírja a'
mit eggy háztartásra kívánhatni, 's szép
ízlésben épült 1790 után. Könnyíti a' meg-
vételt, hogy az, teljes bátorság' előmuta-
tása mellett, Contractusra is megszerez-
tethetik. A' kiknek reá kedvek volna, in-
tézzék leveleiket a' Legatáriushoz Széphal-
lomra, Újhely mellett, Zemplény Várme-
gyében.